Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 212. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 3-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1956. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 212. VOL. LXIII.

АЙЗЕНГАВЕР ЗАКІНЧИВ СВОЇ ПЕРЕДВИБОРЧІ ВИСТУПИ

В КІНЦЕВІЙ ПРОМОВІ У ФІЛАДЕЛФІЇ ПРЕЗИДЕНТ КРИТИКУВАВ СТІВЕНСОНА ЗА „ПЛЯН ДЛЯ НЕЩАСТЯ"

Філаделфія. — Президент Двайт Д. Айзенгавер виголосив тут минулого четверга, 1-го листопада, свою останню більшу передвиборчу промову, критикуючи коротко програму свого демократичного суперника Адлея Стівенсона та запитуючи націю, чи вона могла б у теперішній світовій кризі почуватись „певно і безпечно", якщо прийняла б Стівенсонів „плян до нещастя", за який Айзенгавер уважає Стівенсонові пропозиції скасувати обов'язок військової служби та припинити дальші випробовування водневої бомби. Президент Айзенгавер виголосив свою промову до 18-тисячної маси приявних в історичній Конвенційній залі, кажучи, що в теперішній міжнародній кризі він бажає говорити як президент країни, а не кандидат на перевибір на президента. Тому то в своїй промові він зробив тільки два натяки на „плян для нещастя" свого демократичного опонента, а в основному говорив загально про політичні принципи, які — в його переконанні — можуть допомогти країні задержати свою могутність і свій престиж у змінливому світі. Президент, як і попереднього дня в офіціяльному звернені до народу із Білого Дому у Вашингтоні, говорив про нові події, які заіснували в Східній Европі за залізною заслоною і на Близькому Сході в Єгипті, та про комплекс питань, які у зв'язку з цими подіями виникли перед Америкою. Президент знову підкреслив, що акцію Британії, Франції та Ізраїлю проти Єгипту він уважає „порушенням інтеґральности" та висловлював жаль, що тісно акцію ці країни довели до розбіжностей між ними і З'єдиненими Державами. Тим не менше, президент Айзенгавер висловив надію, що дружба між Англією, Францією і Америкою повинна розвиватись і рости з новою силою. Говорячи про останні повідомлення про нову акцію совєтських окупаційних військ у Мадярщині, Президент висловив опінію, що вся совєтська поведінка в тій частині Европи все ще неясна, але з повідомлень можна вносити, що там заіснував новий „чорний день горя". Опісля з Білого Дому повідомлено, що Президент, з уваги на міжнародну кризу, відкликав заповіджений уже раніше його виступ у Бостоні та що промовою у Філаделфії він практично закінчив свою передвиборчу кампанію, хоч розвиток подій та обставини міг би ще заставити його змінити цю постанову.

СТІВЕНСОН ПРИПИСУЄ АЙЗЕНГАВЕРОВІ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВІЙНУ В ЄГИПТІ

Боффало, Н. Й. — Адлей Е. Стівенсон, демократичний кандидат на президента країни, обвинувачує уряд президента Айзенгавера за теперішню кризу на Близькім Сході і приписує йому відповідальність за війну в Єгипті. Промовляючи тут минулого четверга, 1-го листопада, Стівенсон твердив, що криза на Близькім Сході є „прямим продуктом повної і катастрофальної невдачі" закордонної політики президента Айзенгавера. Стівенсон дослівно говорив: „Якщо б уряд Айзенгавера був зайняв рішуче становище на Середньому Сході, якщо б він був допоміг Ізраїлеві зброєю і територіяльними гарантіями, мені здається, що нам, можливо, було б пощастило недопустити до вибуху теперішньої війни. А коли б цей наш уряд був наперемінну не відносився по-угодовецькому і не провокував Єгипту, я думаю, що ми були б здобули більше довір'я і респекту, не тільки там, але й в усьому сьогоднішньому а р а б с ь к о м у світі". Крім того, Стівенсон закидував президентові Айзенгаверові, що він у своєму теперішньому відношенні до єгипетської кризи „зраджує повний брак зрозуміння величини" тієї кризи. Він в дальшому обвинувачував, що президент Айзенгавер і віцепрезидент Ніксон або самі не знали всієї правди про положення на Середньому Сході, або закривали її перед народом. Стівенсон пообіцяв, що він чергового дня у своєму виступі в Дітройті подасть свої конкретні пропозиції щодо американського відношення до ситуації на Близькому Сході. Республиканські лідери та частина публічної опінії закидають Стівенсонові, що він намагається „пекти партійну передвиборчу печеню" на дуже серйозній міжнародній кризі і цим не допомагає у її розв'язці чи злагідненні.

Нагороду Нобля за фізику одержали три американські науковці

Моррей Гілл, Н. Дж. — Як повідомляють із Стокгольму, нагороду Нобля на 1956 рік за наукові досягнення і відкриття в ділянці фізики признано трьом американським вченим. Нагороду в сумі 38.633 доляри одержать американські фізики д-р Вільям Шоклей, д-р Волтер Г. Бреттейн і д-р Джан Бардін — усі з Лябораторій Белла в Моррей Гілл, Н. Дж. Всі вони спільно винайшли трансистор, який дуже видатно й успішно заступить дотеперішню електронну лямпу. В той же час Шведська Академія Наук проголосила, що нагороду Нобля на 1956 рік за досягнення в ділянці хемії признано серові С. Гіншелвудові, професорові Оксфордського університету і Н. Н. Семьонову, директорові Інституту фізики в Москві.

В АМЕРИЦІ

● **З'єдинені Держави** покищо не думають звертати Мадярщині історичну корону святого Стефана, що нею коронувались всі мадярські королі, включно з останнім Габсбурґом на престолі Австро-Угорщини, Карлом II. Під час останньої війни, ще за володіння адмірала Горті, самі мадяри вивезли цей найбільший клейнод Мадярщини з Будапешту і просили уряд ЗДА переховати його. З цією понад 1000-річною реліквією зв'язаний переказ, що ніякий уряд не втримається в Будапешті, коли нема в столиці корони св. Стефана.

● **Вільям Клерк,** колишній головний суддя американського суду в Західній Німеччині, вніс судову скаргу проти американського амбасадора в Німеччині, Джеймса Конанта, за те, що той в 1953 році буцімто спричинив його димісію своїми неправдивими звідомленнями.

● **Губернатор стейту Ню Джерзі,** Роберт Мейнер, заявив, що візьме участь в морських маневрах, які в грудні цього року мають відбутись на Середземному морі. Губернатор Мейнер є ляйтенантом морської фльоти в резерві і під час другої світової війни прослужив 42 місяці головно в корабельних конвоях.

СОВЄТСЬКІ ТАНКИ ЗНОВУ ОКРУЖИЛИ БУДАПЕШТ

ДВІ НОВІ ДИВІЗІЇ ВМАРШУВАЛИ НА МАДЯРЩИНУ. — ІМРЕ НАДЬ ЗВЕРНУВСЯ ДО ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ. — МАДЯРЩИНА ВИСТУПАЄ З БЛЬОКУ КОМУНІСТИЧНИХ ДЕРЖАВ І ПРОГОЛОШУЄ НЕВТРАЛЬНІСТЬ

Будапешт. — Совєтські танки, скріплені новими танковими з'єднаннями, окружили Будапешт, готові в кожній хвилині знову вдертися до міста. Дві дальші совєтські змоторизовані дивізії вступили на територію Мадярщини, мабуть від сторони Румунії. Коли мадярський прем'єр Імре Надь заінтервенював про це совєтського амбасадора Юрія Антропова, той відповів, що це переводиться „перегрупування" совєтських військ. Надь заявив, що Мадярщина виступить з т. зв. Варшавського пакту, що об'єднує всі сателітні збройні сили під спільним совєтським командуванням, та проголосить „невтральність". В о д н о ч а с Надь звернувся листом до ген. секретаря Дага Гамершільда, щоб на теперішній сесії Генеральної Асамблеї розглянути ситуацію на Мадярщині. Надь загрозив совєтському послові, що на випадок скріплювання совєтських військ на Мадярщині, він звернеться за допомогою до Об'єднаних Націй і всіх чотирьох великодержав. Летовище під Будапештом знову окуповане совєтськими військами. Його отоючє 160 совєтських танків. Невідомо ще, чи мадярська армія виступить до збройного спротиву. Військовим міністром призначено полковника Малетара, який очолював тисячу повстанців, що 5 днів оборонялись в касарнях проти наступу совєтських танкістів.

Вістка про поворот совєтських танків викликала паніку серед цивільного населення в Будапешті. Радіо з Будапешту пояснило прибуття совєтських танків на будапештське летовище бажанням запевнити спокій і безпеку при евакуації ранених совєтських вояків та жінок і дітей урядовців совєтської амбасади й інших совєтських установ в Мадярщині. Совєти евакуюють теж усіх тих мадярських комуністів, що хочуть виїхати до СССР. Політична ситуація на Мадярщині далі дуже хаотична.

Американські комуністи починають маскуватися

Ню Йорк. — Джан Гейтс, редактор органу комуністичної партії ЗДА, виступив з пропозицією змінити назву американської комуністичної партії й усунути з неї слово „комуністичний", щоб таким чином „доказати" американському народові, що партія переводить в себе „глибокі та щирі зміни". На його думку, така зміна буде корисна не тільки в змаганні проводу американських комуністів добитися легальности для комуністичної партії, але й „для встановлення тісніших взаємин з американським народом". У своїй статті, надрукованій у марксистському місячнику „Політікал Афферс", Гейтс вираховує довгу низку „змін", що їх перевела будімто в себе комуністична партія ЗДА. Цими „змінами" для Гейтса є такі твердження: американські комуністи перестали вважати Маркса і Леніна непомильними авторитетами і не вважають вже безпомилковою політику Совєтського Союзу. Крім того американські комуністи прийшли до переконання, що соціялізм може бути побудований без війни і без революції, і що комуністична партія повинна перейняти більш демократичні форми організації.

Литвина і Циперу випустили в Німеччині з в'язниці

Мюнхен. — Як повідомляє „Шлях Перемоги" з 28 жовтня ц. р., Микола Литвин і Григорій Ципера, які були засуджені в 1951 р. за побиття „вождя федералістів" Гуляка на 7 років в'язниці, вийшли 19 жовтня на волю. Їх звільнено з в'язниці у висліді їх взірцевої поведінки за весь час ув'язнення. Микола Литвин і Григорій Ципера після закінчення судового процесу в Мюнхені були перевезені до в'язниці в Штраубінгу, де й перебували аж до часу свого звільнення. Стан здоров'я їх задовільний.

Д-р Софія Парфанович відкрила лікарську практику

Дітройт, Міш. — Д-р Софія Парфанович, відома наша лікарка-громадянка, колишня лікарка Львівського Університетського Шпиталю та Народної Лічниці у Львові, склала тепер приписані законом іспити і відкрила свою власну лікарську практику в цьому місті, в західній його частині при 7012 Мишиґен вулиці.

Всесторонна діяльність д-р С. Парфанович не тільки на лікарськім, але теж на громадськім і літературнім полі загальновідома. Вона була завжди активна в нашім суспільним житті, особливо в ділянці народного здоров'я, при чому вона очолювала протиалькогольний рух в Краю протягом ряду літ, працюючи водночас в гігієнічній ділянці Союзу Українок. Д-р Софія Парфанович є авторкою численних наукових праць з ділянки медицини, а найбільша з її праць „Гігієна жінки", об'ємом 570 сторін що вийшла у Львові напередодні війни, була невідступною товаришкою кожної жінки. Ряд літературних праць д-р Софії Парфанович було надруковано теж у „Свободі".

Шарлота Баранська заанґажована на солістку до Метрополітальної опери

Ню Йорк. — Шарлота Ордассі-Баранська, дружина відомого нашого співака Володимира Баранського, заанґажована як солістка до Метрополітальної опери на сезон 1956/57. П-ні Баранська є мадярського походження. Народилась у Будапешті, де й закінчила Музичну Академію. Як співачка, дебютувала в 1949-му році в міланській „Ля Скалі" в Італії, опісля здобула перемогу в міжнародному оперовому конкурсі в Женеві, Швайцарія. В цьому 1956-му році здобула нагороду в рамках конкурсі Метрополітальної опери і опісля її заанґажовано до самої опери. Володимир і Шарлота Баранські виступлять на концерті хору „Думка" в грудні ц. р.

Шарлота Баранська

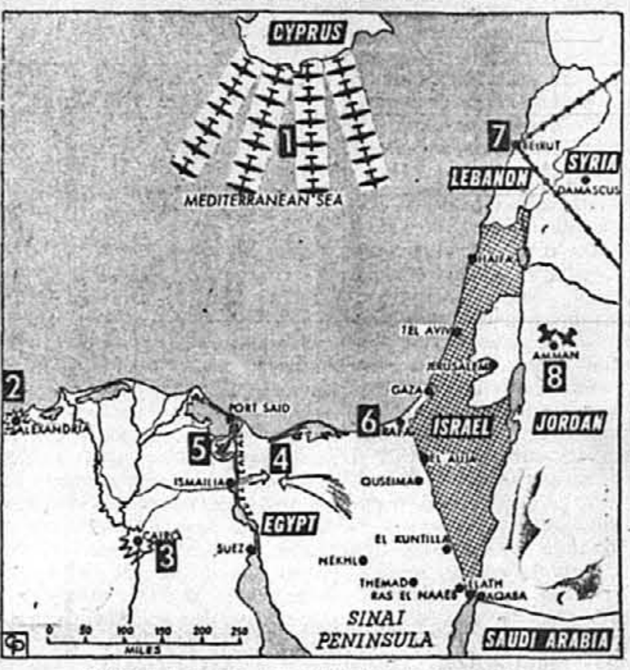
ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ ПРИЙНЯЛИ РЕЗОЛЮЦІЮ ДЛЯ ПРИПИНЕННЯ ВІЙНИ В ЄГИПТІ. ВІЙНА З ПОВНОЮ СИЛОЮ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

64 країни в Генеральній Асамблеї ОН піддержали пропозиції Доллеса

Об'єднані Нації. — Надзвичайне засідання Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй відбулось в четвер 1 листопада від 5 год. попол. до 2:30 по півночі і закінчилось прийняттям американської резолюції, яка закликає до негайного перемир'я на середньосхідному бойовому фронті і відкликання військ поза демаркаційну лінію, яку встановить перемир'я. У дальших точках резолюції говориться про припинення всяких воєнних достав на терен, охоплений тепер ворожими діями, — про вжиття заходів для якнайшвидшого відкриття Суецького каналу і про обов'язок генерального секретаря Гаммершилда стежити за дальшим розвитком ситуації та негайно звітувати Раді Безпеки і Генеральній Асамблеї, яка потрібна дальша акція у згоді з чартером ОН. В останній, шостій, точці резолюції признається, що ця надзвичайна сесія триває далі, щоб пильнувати реалізацію прийнятих постанов. У користь тієї резолюції висловились 64 держав. Тільки 5 держав голосувало „проти": Англія, Франція, Ізраїль, Австралія і Нова Зеляндія. 6 держав стримались від голосування, а саме: Канада, Бельгія, Голляндія, Ляос, Портуґалія і Південа Африка. Англо-французький внесок, щоб відложити засідання відкинено 57 голосами проти двох, при 10-ох, які стримались. Совєтський представник Соболев говорив про те, щоб осудити Англію, Францію і Ізраїль і признати їх агресорами і щоб встановити окрему комісію від ОН, яка пильнувала б виконання резолюції ОН. Однак він не сконкретизував своєї пропозиції у формі резолюції і тому над цим не голосовано. Англійські і французькі репрезентанти не абсентувались, тільки взяли участь в дебатах. Вони заявили, що не ведуть війни проти Єгипту і не квестіонують єгипетської суверенности та не підтримують воєнної акції Ізраїлю, а тільки інтервенціюють для загарантування безпеки плавби по Суецькому каналі. Ціллю англо-французьких операцій, мовляв, є розмежувати єгипетські й ізраїльські збройні сили і тримати їх здалеку від Суецького каналу. Представник Ізраїлю заявив знову, що ціллю його є знищити бази протиізраїльських саботажних груп. Якщо ОН закликає Ізраїль, щоб він тримався здалеку від Єгипту, то вони повинні закликати також Єгипет, щоб не нападував Ізраїлю. — На відкритті тієї надзвичайної сесії були приявні всі 78 членів Об'єднаних Націй. Між репрезентантами були тільки три міністри закордонних справ — Канади, Сіяму і прибувший із Вашинґтону державний секретар Доллес. Зрештою, держави були репрезентовані своїми постійними представниками в ОН або амбасадорами в ЗДА. Головував Рудечіндо Ортега, представник Чіле. Прийнята резолюція — стверджують коментарі — має тільки моральне значення.

АНГЛО-ФРАНЦУЗЬКІ ЛІТАКИ ВИНИЩУЮТЬ ЄГИПЕТСЬКЕ ЛЕТУНСТВО

ВСЕ ЩЕ НЕЯСНА СИТУАЦІЯ З АНГЛО-ФРАНЦУЗЬКИМ ВИСАДОМ В СУЕЗІ; НАССЕР ЗАКЛИКАЄ ДО ТОТАЛЬНОЇ ВІЙНИ

ТЕРЕН ПОДІЙ НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

Лондон. — Впродовж четверга 1-го листопада продовжувались летунські атаки, ведені англійським і французьким летунством проти 9 єгипетських летовищ. В комунікатах не сказано докладної цифри знищених єгипетських літаків, зате підкреслюється, що, крім протилетунського артилерійського вогню — не було ніякого спротиву зі боку єгипетського летунства і що не відбулись ніякі летунські бої. У часописних вістках сказано про 78 єгипетських літаків, знищених на летовищах, інша вістка твердить, що єгипетське летунство, що складалось головно з совєтських літаків, фактично перестало існувати. Англо-французьке летунство панує над обширом Суецького каналу, а ізраїльське — над Синайським півостровом. Правда, єгипетський комунікат говорить про винищення „одної четвертини" ізраїльського летунства. Акція англо-французького летунства велася вже не тільки з летовищ на Кипрі й із літаконосців, що приплили до східньої частини Середземного моря. До п'ятниці ранку не наспіли до Ню Йорку ніякі вістки про будь-який англійсько-французький десант на єгипетській території. Англійський міністер оборони Антоні Гед заявив в англійській палаті громад, що воєнні операції ведеться покищо на те, щоб переконати єгипетський уряд, що він повинен прийняти англійсько-французьку вимогу щодо тимчасової окупації трьох міст над Суезьким каналом. Так само головний командант всієї протиєгипетської воєнної кампанії, ген. Чарлз Кітлі на Кипрі заявив, що „сподіваємося, що не треба буде вжити" тих англо-французьких збройних сил, що стоять під його командуванням. Ці сили, мовляв, достаточні, щоб нанести „важких ударів". Проте єгипетський президент не тільки відмовився капітулювати, але заявив, що війна буде продовжуватись „до останньої краплини моєї крови". Він повідомив, що зброю роздається цілому населенню, щоб воно боролось з кожного міста, кожного села, кожного дому і кожного рова.

Що стосується єгипетсько-ізраїльської війни, то, за ізраїльськими комунікатами, ізраїльські війська відрізали від решти Єгипту т. зв. смугу Гази, в якій живе коло 250,000 арабів, головно втікачів з Палестини, що ними опікуються Об'єднані Нації. Рухомі ізраїльські колони — за пресовими звідомленнями — мабуть оточили й взяли „в мішок" велику частину єгипетського війська, стаціонованого на Синайському півострові. Ізраїльське військо здобуло коло 150 танків і взяло в полон коло 8,000 єгиптян. На самій півночі, здовж берегів Середземного моря, ізраїльська колона зустріла найсильніший спротив.

Ввесь рух на Суезькому каский комунікат говорить про затоплення англійцями посередини каналу єгипетської фреґати, наслідком чого рух на каналі припинено.

Ситуація в різних арабських країнах

Лондон. — Покищо — до п'ятниці — ніяка інша арабська держава, поза Єгиптом, не була безпосередньо вміщана у війну. Йорданія і Ливан зірвали дипломатичні зв'язки з Францією, Йорданія і Лібія застереглись перед Англією, щоб вона не використовувала своїх летовищ у тих країнах для летунських виправ проти Єгипту. В Іраку й Сирії проголошено загальну мобілізацію. Настрої в усіх арабських країнах безумовно є по стороні Єгипту.

Іден дістав вотум довір'я

Лондон. — Після надзвичайно бурхливої парляментарної дебати прем'єр Іден дістав вотум довір'я більшістю 324 голосів проти 255. Соціялістична опозиція так гостро й голосно атакувала уряд за його інтервенцію в Єгипті, що голова парляменту Моррісон двічі переривав засідання парляменту. Головним закидом зі боку опозиції було те, що Англія опинилась в стані моральної і політичної ізоляції не тільки від усього позабританського світу, але й усередині Комонвелту. Прем'єр Іден і інші міністри твердили, що — хоч єгипетський уряд зірвав дипломатичні взаємини з Англією і Францією — проте вони не вважають себе у воєнному стані проти Єгипту. Вони ведуть, мовляв, поліційну акцію зв'язану з справою Суецького каналу і привітають остаточну розв'язку цієї справи Об'єднаними Націями.

ПРИПИНИТИ БОЇ, ЩОБ „ПОЛІЦІЙНА АКЦІЯ" НЕ СТАЛА ВІЙНОЮ — ВИМАГАЄ ДОЛЛЕС

Об'єднані Нації. — Подаючи під розгляд і прийняття Генеральної Асамблеї ОН свою резолюцію в справі припинення мілітарних акцій, започаткованих Ізраїлем, Великою Британією і Францією, державний секретар Джан Ф. Доллес виступив із промовою, в якій з'ясував тло і розвиток подій, що привели до середньо-східної кризи, і принципи, на яких базується в цій справі політика З'єднених Держав. Починаючи свою промову, Доллес ствердив, що ще ніколи з таким тяжким серцем він не виступав, як тепер, коли він, як представник З'єдинених Держав, мусить виступати в справі, щодо якої немає згоди між ЗДА і націями, зв'язаними досі вузлами дружби з Америкою, дві з-поміж яких були і є найстаршими, найбільш довіреними і найпевнішими с о ю з н и к а м и З'єдинених Держав. Зокрема прикро йому, що Вел. Британія і Франція не виявляють тепер бажання дотримуватися постанов резолюцій, ухвалених ними самими в 1950 році. З другого боку Доллес висловив зрозуміння для тяжкої ситуації на Середньому Сході, безупинних провокацій і зударів, які загострювали непомирно ситуацію, зокрема для тяжкої ситуації Великої Британії і Франції, в якій знайшлися ці держави внаслідок націоналізації Єгиптом Суецького каналу. При цій нагоді Доллес пригадав усі заходи, роблені спеціяльно з ініціятиви ЗДА в справі мирної полагоди Суецької кризи. Хоч всі ці заходи були безуспішними, головним чином з огляду на опозицію Єгипту, то Доллес все ж таки не бачить конечности добиватися розв'язки спірних справ з допомогою збройної сили. При цьому Доллес повторив слова през. Айзенгавера про те, що самовільна мілітарна акція трьох членів ОН проти четвертого є великою помилкою, незгідною з принципами і Хартією ОН і така акція може підірвати не тільки Хартію ОН, але й самі Об'єднані Нації. Свою резолюцію в справі негайного припинення боїв на Середньому Сході подає Доллес тому, щоб мілітарна акція проти Єгипту, яку дехто із заанґажованих сторін назвав „поліційною акцією", не привела до чогось набагато важчого і грізнішого. Якщо б Об'єднані Нації не рішилися негайно протидіяти, то це було б початком загальної міжнародної анархії.

В СВІТІ

● **У Румунії** заборонено чужинцям їздити на територію чотирьох західніх провінцій, отже до Семигороду і південно-західньої частини, що була колись мадярською. Припинено залізничний рух на лінії Букарешт-Беоґрад. У східніх провінціях, де живе мадярська меншина, скріплено військо і поліцію у страху перед заворушеннями. В самому Букарешті почався свободолюбний рух серед студентів університету.

● **Англійські компанії,** що асекурували експортові товари, висилані на Середній Схід, підвищили забезпечення всіх товарових посилок, призначених для Єгипту, Ізраїлю, Йорданії, Ливану і Сирії.

● **Бразилія, Еквадор і Голляндія** приєднались до скарги Америки, Англії і Франції проти Совєтів за здавлювання совєтськими танками повстання на Мадярщині. Хоча тимчасово, внаслідок кризи на Середньому Сході, ця справа „зависла", проте формально вона все ще стоїть на денному порядку Ради Безпеки.

● **З порту Гаїфи** в Ізраїлі тисячі людей дивилися на морську битву між єгипетським нищильником „Ібрагім Аваль" і трьома ізраїльськими канонірками та кількома ізраїльськими літаками. Поцілений кількакратно єгипетський нищильник підніс білий прапор. Серед великої радости жидівських глядачів, притягнено єгипетський корабель до порту, а окремо привезено 250 осіб його залоги.

● **Чіянґ Кай-шек** святкував в минулий вівторок своє 70-річчя. У столиці Формози Тайпей відбулась з цієї нагоди вулична маніфестація, похід масок і т. д., але сам маршал виїхав з дружиною до свого дому в горах.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДВІ СТОРОНИ ЄГИПЕТСЬКОЇ МЕДАЛІ

Минулої середи, 31-го жовтня, президент Айзенгавер з'ясував американському народові становище його уряду до тих критичних подій, що постали і драматично розвиваються на Близькому Сході, в Єгипті. Американське становище — вважаємо — цілком правильне, і воно, без сумніву, подиктоване тими двома сторонами медалі, що їх має кожна справа, отже й справа теперішньої війни в Єгипті. Ці дві сторони — це принципи і політика, а з'ясування їх допоможе нам краще зрозуміти і становище Америки та її уряду.

Принцип, яким у цьому, як і в інших випадках керується Америка, це — право кожного народу, великого і малого, на суверенність на своїй території. Таке право прислуговує й Єгиптові відносно Суезу. Проте, право суверенности мусить включати не тільки суверенність для себе, але й респект суверенности інших. Іншими словами, суверенність полягає в тому, щоб суверенно жити самому і дозволити іншим жити суверенно. Чи Єгипет додержував цього принципу? Факти не дають ствердливої відповіді на цей запит, а президент Айзенгавер виразно заявив, що „ми цілком здаємо собі справу з великих побоювань Ізраїлю, Англії та Франції", і що „ми знаємо, що ці країни були виставлені на тяжкі і постійні провокації".

Друга сторона цієї ж медалі — це конкретна політика. Єгипет, власне його президент Нассер, своїми амбіціями в арабському світі, своїм зв'язком із архиворогом людства Москвою та своєю акцією в Суезі загрожував життьовим інтересам Англії й Франції. Ролю Нассера в Суезі та в арабському світі порівнювано із колишньою ролею Гітлера в Надренії і Сарщині та з його „аншлюсом" Австрії. Проблема: чи загроза для „життьових інтересів" одної чи кількох великодержав дає їм політичне і моральне право полагоджувати цю справу війною? Президент сформував цю проблему своїм переконанням, що одного зла не можна направити одним із засобів того зла, війною.

Уже з цієї короткої характеристики ситуації можна бачити, що американське становище базується головно на принципі, що його Америка готова застосувати навіть у відношенні до тих, хто в більшій чи меншій мірі сам цей принцип волі і суверенности заперечує або порушує у відношенні до інших.

Очевидно, що війна на Близькому Сході інтересує всіх і хвилює багатьох. Тим більше, що рівночасно відбуваються важливі події за залізною заслоною, а все разом заповідає якусь зміну наявного стану. Власне під цим оглядом теперішні події інтересують також і українців, для яких кожна можливість зміни наявного стану мусить скріплювати надії на можливість визволення їхньої батьківщини. Сьогодні важко передбачити дальший розвиток подій, і ніхто не береться його передбачати, але нам завжди треба рахуватись з усіми можливостями.

У кожній справі, а вже цілком певно в такій, як війна, поодинокі люди і групи займають відповідне становище. Яке становище можуть зайняти американські українці до теперішніх подій на Близькому Сході? Нам здається, що навряд чи можна в такій ситуації придумати щось інше й корисніше, ніж те становище, яке зайняв президент Айзенгавер. Річ бо в тому, що до воєнного конфлікту прийшло між народами, на приязні і симпатіях яких українцям мусить залежати. Ми, разом з усім американським народом, не маємо нічого ані проти арабів, ані проти Ізраїлю. Навпаки, ми можемо тільки співчувати їм і симпатизувати їхнім справедливим аспіраціям, а це диктує нашу повну безсторонність у конфлікті між ними самими.

Правда, „невтральних б'ють", у війні не може бути невтральних, бо, зайнявши якесь виразне становище, можна вдержати або здобути бодай одного приятеля, а невтральністю можна й давнього приятеля втратити. Очевидно, що ці великі слова про участь чи невтральність у війні можуть стосуватися тільки до нашої опінії і наших симпатій. Проте, і в цьому випадку американське урядове становище дає й нам, поодиноким громадянам, готову розв'язку. Америка бо не є невтральна в тому розумінні, щоб — як кажуть — не пхати своїх пальців між чужі двері, і не хоче бути тим „третім, що користає". Америка поступає, як справжній і вірний приятель усіх заанґажованих у теперішньому конфлікті в Єгипті: вона хоче їх помирити саме на базі найосновніших принципів національного самобуття, на базі міжнародних прав і законів, які повинні всіх однаково зобов'язувати і до всіх однаково відноситись.

Тим то Америка не є невтральною до цього конфлікту в розумінні такої невтральности, за яку „б'ють". Навпаки, вона зайняла активне становище по боці справедливости, і проти несправедливостей, які є по одному і по другому боці. Таке становище найбільше відповідає й нам, американським українцям.

ТАКТИЧНИЙ ВІДСТУП МОСКВИ

Впродовж свого 38-річного існування большевицький режим вже не раз доказував свою „гнучкість" у достосовуванні себе до ситуацій, що створювались проти його волі. Так було, у внутрішній політиці, з НЕП-ом, коли Совєтському Союзові загрожувала економічна катастрофа, так було з „українізацією" в Україні, коли треба було втихомирити стихійний український національних рух в 1920-х роках. Таким скоком у ділянці зовнішньої політики було пристосування до факту могутнього зросту гітлерівської Німеччини і підписання з нею пакту Ріббентроп-Молотов напередодні другої світової війни. Раптовим зворотом було започаткування „дипломатії усмішок", що заступила дипломатію шантажу, і — недавно — скинення з п'єдесталю Сталіна, що здивувало цілий світ. У кожному з тих випадків у Москві приходили до переконання, що в даних обставинах треба застосувати таку то тактику, і щойно після застосування виправдували її перед своїми і чужими арґументами, що їх уже підшукував державний пропаґандивний апарат.

В усіх цих і подібних інших випадках це були тільки тактичні ходи, які ні в чому не порушували головної й основної цілі комунізму — підпорядкувати собі весь світ. Таким найновішим тактичним ходом стала й проголошена в останній вівторок 30 жовтня декларація совєтського уряду про переставлення взаємин між СССР і його сателітними країнами, чи пак, за офіційною большевицькою термінологією, з „народними демократіями", або „соціялістичними країнами", — на нову площину. Коли до цього часу Москва погоджувалась на „тітовську" теорію тільки щодо самої Юґославії Тіта, а всі інші сателітні країни цупко тримала під своїм баґнетом, то тепер вона робить відворот, цілком промовчує давню тезу про „керівництво совєтського народу в соціялістичному будівництві", нічого не говорить навіть про потребу наслідування „народними демократіями" совєтського зразка, а приймає за свої всі ті гасла, що їх зголошували Тіто і Гомулка, Надь і всі інші, засуджувані Москвою „націонал-комуністи". Совєтський уряд не тільки погоджується відкликати своїх економічних „дорадників" з сателітних країн, але й заявляє свою готовість зревідувати т. зв. Варшавський договір у тому пункті, де говориться про стаціонування совєтських військ в сателітних країнах.

Цей новий московський тактичний хід зроблено, як і всі згадані попередні, не з переконання і не з власної волі, а з конечности, під тиском подій, що їх Москва не була всилі відвернути. Національний рух у Польщі й на Мадярщині показав себе занадто сильним. Охаб і Гомулка проявили себе несподівано відважними одиницями, які, у відповідь на загрозу Хрущова вислати совєтські дивізії на Варшаву, відповіли загрозою зірвання розмов і збройної відсічі варшавських робітників. Мадярські повстанці не перестали кидати під совєтські танки ручні гранати, зривати комуністичні зорі, скидати пам'ятники Сталіна і вішати вірних Москві доморослих прислужників. В такій ситуації Москва стала перед дилемою: або розпочинати справжню велику війну проти польських і мадярських антимосковських елементів, розуміючи під ними широку ґаму від націоналістів аж до націонал-комуністів включно, — або погодитись з дійсністю, зробити добру міну під час кепської гри і вдавати, що власне цього й бажали собі нові кремлівські вожді, а всю вину знову звалити на „помилки" сталінського володіння. Москва вибрала цей останній шлях. Спонукала її до цього не тільки постава польського й мадярського народів та взагалі сила національних рухів в уярмлених підсовєтських країнах, але й препоганий для Москви відгук останніх подій у широкому світі. Похід совєтських дивізій на Варшаву й Будапешт вправді міг здавити повстанців, але й загирити весь моральний кредит, що його Москва осягнула була величезними зусиллями своєї забріханої пропаґанди і фінансовою допомогою в таких країнах, як Індія, Індонезія, Бірма чи Цейльон. Кількагодинне засідання Ради Безпеки ОН з'ясувало Москві, що буквально ні одна країна, навіть із комуністичним режимом, не зважується одверто боронити „право" совєтських танків стріляти на вулицях Будапешту. Ґратуляційні депеші, що їх послали Гомулці Мао Тсе-тунґ і Тіто, були промовистим „мементо", щоб Москва не перетягала струни. І тому совєтська керівна кліка вирішила ще раз скрутити, відступити і пристосуватись до ситуації, яка створилась у Варшаві та Будапешті. Безумовно, велику ролю грав тут арґумент, що краще мати в Польщі Гомулку, а в Мадярщині Надя з їхніми „народними фронтами", як параванами для комуністичного режиму, аніж справжні вільні й протикомуністичні уряди.

Чи ця нова тактика врятує супрематію Москви в сателітних країнах і чи вона вдержиться на довший час — покаже дальший хід подій. Покищо Москва хоче „врятувати обличчя" і перед Сходом, і перед комуністами сателітних держав. Все одно — цей останній її зворот — це признання власної поразки, отже, ствердження, що СССР може зазнавати дальших поразок, включно з провалом большевицького режиму та імперії.

НА ЛЕМКІВСЬКОМУ ПУСТИРІ

Останніми місяцями, після відбуття з'їзду українців у Польщі (в другій половині липня ц. р.) і після деяких полегш та концесій польського комуністичного уряду для примусових переселенців з Лемківщини, проявився серед лемків, порозселюваних по різних околицях Польщі, здебільша на т. зв. „землях одзисканих", досить сильний рух за поворот на рідну землю, в рідні лемківські гори. Деякі окремі лемки і їх родини почали вже вертатися на Лемківщину і поселюватися знову на місці свого колишнього осідку. Спроби зорганізувати масовий поворот у цілком спустошені й обезлюднені села Лемківщини зустріли гострий спротив як від центрального польського уряду, так і від нижчої адміністративної влади на місцях.

Досі в пресі не було докладніших описів того стану, в якому опинилася лемківська земля після жорстокого акту народовбивства, заподіяного на українській Лемківщині польськими комуністами за порозумінням і повною згодою Москви. Вули тільки відірвані згадки і повідомлення на підставі листів і спогадів людей, що мали можливість побувати в тому чи іншому лемківському селі.

Докладніший опис сьогоднішньої Лемківщини і трагічного стану, в якому опинилася ця прекрасна частина української землі, подав в американській „Карпатській Русі" один із теперішніх вроцлавських лемків Іван Фуджак, що мав змогу побувати на Лемківщині й особисто відвідати 43 села, що з них 10 років тому вивезено українських лемків. Всю відвідану ним територію Фуджак поділяє на два терени: один — слабо заселений і другий — цілком мертвий. Перший охоплює села від гори Маґури, коло Гладишова, аж по Новий Санч. Тут села знищені тільки частинно і в них живуть уже польські поселенці, але в такій кількості, що не мають можливости обробляти всієї землі. „Дуже сумно, — пише Фуджак, — виглядають лемківські села по лівій стороні Маґури — аж по Дальову, Кросняньського повіту... Переходив я долинами, але ніде не бачив й однієї птиці чи зайця, тільки рідко де показувалися дикі свині... Люди живуть тут дуже рідко, переважно по кільканадцять родин у селі, і обробляють тільки незначну частину поля, решта лежить облогом і вкривається бур'янами, корчами та лісом. Є й такі села, де живе лише по кілька родин, а в селі Воловець, Горлицького повіту, живе тільки одна родина (місцева). Є й такі села, як Тиханя, Граб, Липна і Свіржова, що залишилися цілком без людей. Село Свіржова я знав я добре з часів минулої війни... А тепер не міг пізнати, що це та сама місцевість. В селі не тільки немає ні однієї хати, але й ніякісінького вугла хоч би якої буди, що міг би засвідчити, що там колись жили люди. На хижиськах, де колись стояли хижі (хати), уже навіть кропива не росте, бо й дорога заросла корчами. Єдиний слід, який доказує про колишнє людське життя в цьому селі, це старі аблуні та груші, що були вже непридатні ні до пересадження, ні навіть на матеріял."

Далі описує І. Фуджак масову девастацію лемківських сіл і хат, якій не протиставилася польська адміністраційна влада, але ще й пособляла їй, продаючи приватним людям з-поміж поляків будинки і дозволяючи їх руйнувати, а матеріял із зруйнованих хат вивозити і продавати. Таким робом — стверджує автор опису — знищено коло 20 процентів хат у селах, які він мав можливість відвідати.

„Найбільш прикрим ударом для наших віруючих людей, — пише Фуджак, — є знищення деяких церков, унітської чи православної віри. Треба сказати правду, що реферати в справах віри при повітових радах народових, замість заопікуватися тими храмами, як пам'ятниками стародавньої архітектури, що було їх обов'язком, просто продали на будівельний матеріял деяку кількість церков... Найбільше знищено церков у повіті Ліско. Наприклад, з матеріялів із церкви в Ломні, Перемиського повіту, побудовано в селі Бірче стайню... Одинокий мешканець в селі Воловець скаржився мені, що коли він у 1955 році пробував переконати приїздних (автор не називає цих приїздних поляками), щоб не розбирали церкви, бо це святиня, пам'ятка релігійної культури, то його малощо не вбили. Він показував також придорожній хрест з розп'яттям Христовим, до половини цементований у формі каплички, що, за його словами, до передучора (9 серпня 1956 року) ще стояв, а тепер лежав на землі розбитий. У товаристві цього краяна пішли ми потім до уніятської церкви, де лежить мій тато, похоронений 13 лютого 1945 року. Церква ця донедавна не зазнала ніякого знищення і була замкнена на колодку, але минулими тижнями церковні двері нічною порою розбито, зірвано кільканадцять аркушів бляхи з даху і доконано страшного знищення всередині церкви — видерто підлогу і поломано всі святі речі цієї пам'яткової святині і потім скинено їх на купу посередині церкви."

Після цього опису І. Фуджак відвідин свого рідного села Мисцова, біля Крампної, на Коросняншині, і стверджує, що з 300 господарств у селі залишилося всього 60. Мешканці управляють лише малу частину землі, а решта, включно з дорогами через село, заросла густими корчами. „Над селом стоїть страшна і нерухома тиша". — Наприкінці свого опису згадує ще автор, що поляки перейменували польськими назвами лемківські села, усуваючи всі ті назви, що в них був прикметник „руський". Згадує також цікаву і характеристичну для спустошеної Лемківщини подробицю, що ріка Вислок та інші ріки висохли, і пояснює це тим, що із спустошенням сіл та садиб висохли і заплили болотом джерела, що з них починаються ріки.

Так виглядає сьогоднішня Лемківщина. Опис п. І. Фуджака інтересний особливо тим, що він дає докази дальшої варварської поведінки шовіністичних поляків, які не вагаються нищити християнських церков навіть тепер, через десять років після насильного виселення лемків із Лемківщини, так само, як нищено колись за „буржуазного" режиму полковників Пілсудського українські православні церкви на Холмщині.

З НАШИХ БУДНІВ

ОДИН ЛЬВІВСЬКИЙ СПОМИН

Він був новинкарем-репортером у „Новому Часі", я — в „Нашому Прапорі". Стали ми собі пригадувати, які то „файні" гаси були в „нашому" пресовому концерні п. Івана Тиктора у Львові. Навіть для таких худопахолків — газетярських термінаторів, як ми обидва. Великої „пейди" ми тоді не брали, це факт, за те ж мали великий скарб: безплатні, редакційні карти вступу до кожного кіна!

Треба ще додати, що головік мав колись 20 років і „ноторигно" в комусь любився. Тоді вартість безплатного квитка в кіно (на дві особи — резервоване місце!) буде належно зрозуміла й оцінена. У Львові було в той гас понад два десятки кінотеатрів і двері кожного з них відгинялись перед вами, як вхід до Сезаму, тільки ви показали магігний папірець з написом „Преса".

Уявіть собі — яке пригомшуюге враження ви робили тоді на вашу симпатію!.. Між іншим — з пресових карт „Діла" і „Нового Часу" користала ги не половина красного пола українського Львова! — В нашому Концерні найбільше „запотребування" мав завжди знаменитий фейлетоніст. Федь Триндик. Брав їх з „Нового Часу", і „Нашого Прапору", та й ще позигав у представника берлінської УФА, бл. п. Дмитра Крєнжаловського, — і того всього було йому замало.

— Федь має найбільші з нас усіх моральні зобов'язання, — говорив бувало покійний редактор Микола Голубець.

Редакція „Нового Часу" одержувала, звигайно на прем'єри, безплатні квитки і до обох львівських театрів, „Великого" і „Ріжнородностей", але їх зарвати була велика штука. Користувались ними, переважно, театральні рецензенти, а ще більше — їхні симпатії.

Та коли приїздив до Львова котрийсь з наших, вігно мандруюгих, Українських Театрів, тоді вже „хватало' квитків для всіх львівських редакторів. Правда — тоді ще ми казали на квитки — „білєти"...

Будуги в „Нашому Прапорі" спортовим „референтом", я мав безплатний вступ на змагання футбольного клюбу „Україна" — за що дай Боже довгий вік і легкий „джаб" в Америці пану інженеру Шепаровигеві (наймолодшому).

І в цьому місці хогу вилити з серця на папір свій біль і жаль, що його маю до Шановних Організаторів Товариського З'їзду Львівських Студентів. Чому, питаю, в програмі святкувань не присвягено місця й ваги українському спортові у Львові, зокрема нашому футболові?..

Чим то львівські студенти-футболісти гірші від студентів-філятелістів, ги фотографів?! — питаю.

Ікер.

БЕЗПАРТІЙНІ ГРУПИ У ВИБОРАХ

„Голосуйте як хочете, але голосуйте!", „Голосуйте, але не голосуйте наосліпо!" „Побачимось у виборчому льокалі!" — такі і подібні гасла повторюються тепер на кожному кроці і при всякій нагоді. Повторюють їх і численні добровільні групи у З'єдинених Державах, які ставлять собі окреме завдання — заохочувати громадян до активної ролі у виборі нашого уряду.

Одною з таких груп є Ліґа Жінок-виборців. Заснована у 1920 році, вона має тепер 1.000 льокальних відділів і 126.000 членів. Ця організація постійно нагадує населенню, що права і привілеї демократії повинні бути використані.

Ліґа, як і інші добровільні групи, особливо багато праці має у виборчому році. Ще під час минулих виборів у 1952 році ця організація довела, як багато вона могла зробити, щоб заохотити людей до голосування. Цього року Фундація для Збереження Американських Традицій (Америкен Герітеж Фавндейшин) допомогла залучити близько 50 різних організацій до „Безпартійної Кампанії за реєстрацію та голосування". У цій кампанії брали участь такі групи, як скавтові Організації, Американський Леґіон, Рада Реклями (Адвертайзинґ Кавнсіл) та Американська Бібліотечна Асоціяція (Америкен Лайбрері Асошісйшен).

Метою Фундації було притягнути рекордове число осіб до реєстрації та голосування. Були призначені премії для тих льокальних громад, асоціяцій та комітетів, які виявляють найбільший відсоток збільшення виборців у порівнянні до попередніх виборів.

Щоб поширити своє мотто „Слухайте, читайте, дивіться, дискутуйте, думайте і голосуйте", члени цієї добровільної організації по всій країні персонально відвідували людей в їх мешканнях, щоб переконатись, що вони знають, де треба реєструватись, як голосувати. Вони також розповсюдили 30,000.000 так званих „нагадувань про голосування" у вигляді значків та ґудзиків, або на зразок відомого „Дзвона Свободи" з Филаделфії, який у 1776 році проголосив незалежність американських колоній.

Рада Реклями, група, зорганізована американськими реклямовими аґенціями для розвитку безпартійної громадської праці, закликала своїх членів всіляко допомагати кампанії в розумінні масової комунікації. Завдяки цим заходам 12.000 різних фірм вживали на своїх виробах наліпки з нагадуванням про голосування, а також поширювали серед своїх працівників листівки з закликом голосувати. Інші давали оголошення в часописах і через радіо з такими самими закликами.

Ця безпартійна діяльність громадських груп по всій країні допомогла притягнути 61,679.882 виборців в 1952 році для вибору президента. Це число було рекордове в історії американських виборів. Сподіваються, що під час виборів цього року, 6 листопада, ще більше число прийде до виборчих пунктів, щоб віддати свій голос за обраного ними кандидата.

Праця цих безпартійних груп дуже важлива, бо перевага навіть неповна п'яти відсотків загального числа голосів вплине на обрання того чи іншого президента.

Загальна Рада

Д-р К. Т.

БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ЛЬВОВІ

Дещо з історичної перспективи*

(3)

Саме тоді на основі загального, безпосереднього, рівного і таємного голосування вибрано численну українську репрезентацію до віденського парляменту, яка перебрала також університетську справу в свої руки, ведучи переговори з австрійським урядом. Віденське парляментарне „Коло польське" намагалось до полагодження тої справи не допустити.

Прийшов трагічний рік 1910-ий. В першій декаді липня того року відбулося в Львівському університеті нелеґальне віче українських студентів, на якому польські студенти вбили з револьвера українського студента Адама Коцка (у бібліотечній залі Робітничого Союзу знаходиться його портрет). Крім того поранено важко в ногу студента Леонтовича. Під час бійки і стріляниии ввійшла до університету поліція і заарештувала багатьох українських студентів, на яких вказали поляки. Таким робом заарештовано і запроторено в тюрму коло 130 студентів. Під час їх переслухування в слідстві вшехпольська боївка озброєна в палки і каміння, демолювала українські установи. Намісник Галичини закликав стаціоноване у Львові військо, але ввійшло воно до міста аж тоді, коли вже в українських установах всі шиби були повибивані.

Як епілог тих сумних подій, відбувся судовий процес, на якому поляки обвинувачували українців, що це вони під час стрілянини вбили свого товариша Адама Коцка. Перед судом, як свідки, виступали виключно поляки. Присуд був такий: п'ять українських студентів засуджено на три місяці тюрми, сімдесят — на один місяць, а решту, себто 26 — на коротші реченці за „частинне пошкодження чужої власности і забурення публічного спокою". Так виглядала репрезентована поляками у Львові справедливість!

Цей процес, відомий під назвою „Процесу 101", викликав в українськім громадянстві велике обурення. Українська Парляментарна Репрезентація у Відні переконалась в цілковитій безвиглядності всяких переговорів з урядом, який рахувався лише з „Колом польським" та його волею, і 26 березня 1912 р. розпочала велику інструментальну обструкцію*, яка спаралізувала всяку працю в австрійському парляменті.

Коли уряд по коротких переговорах з Українською Репрезентацією проголосив заяву, що для українців буде заснований університет, обструкцію припинено, однак, міська львівська рада підтримала неґативне становище „Кола Польського" в університетській справі.

У 1912 р. по нелеґальному вічу, влаштованому українськими студентами у Львові, польська преса не завагалась втягнути до боротьби довкола університету „Російську імперію", яка, мовляв, не бажає його заснування у Львові і вважала б такий акт за „казус беллі" супроти Австрії. Але українців тим не відстрашено. Парляментарна Репрезентація розпочала нову обструкцію, після чого „Коло Польське" нарешті згодилось на заложення українського університету у Львові. Але тоді галицькі поляки почали засипувати петиціями уряд, протестуючи проти осідку українського університету у Львові.

Парляментарна Репрезентація знову перейшла до обструкції. Дня 13 липня 1912 року посол д-р Лев Бачинський, адвокат з Станиславова в справі військового бюджету промовляв без перерви 12 годин. Обструкція спричинила те, що міністер освіти Гусарек склав у парляменті заяву, якою зобов'язувався іменем уряду на протязі 6 років таки заснувати університет. До того часу в львівському університеті мав бути затриманий утраквізм. Проєкт закону мав бути внесений до парляменту, а якби до того часу закон не був ухвалений, то в жовтні 1916 р. всі українські катедри Львівського університету мали бути виділені в окрему установу з українською мовою навчання.

Літом 1914 р. вибухла війна, і цісарське письмо в справі університету не побачило денного світла.

Навесні 1918 р. в берестейському мировому договорі України з центральними державами був включений ще додатковий таємний договір між Україною й Австрією, згідно з яким Східня Галичина разом з Буковиною мали утворити автономну провінцію в Австрії з столицею у Львові, при чому справа українського університету тим самим автоматично вирішувалась.

По розпаді Австро-Угорської монархії розпочалась в листопаді 1918 р. польсько-українська війна. Негайно по опануванні Львова поляками університетові надано ім'я короля Яна Казимира і признано його польським а українським студентам вступ до нього замкнено. Однак, не тільки у Львові, але й у Кракові, і в Варшаві, — в цілій Польщі після програної війни не мали вони вступу на високі школи, а тим, що хотіли леґально виїжджати за границю, не видавали пашпортів. Польська суспільність, навіть професори відкрито заявляли, що вся українська молодь мусить бути покарана.

Треба було шукати виходу. І ось в половині вересня 1921 року почалися вписи на приватний український університет у Львові. Проте й тут вони зустрілись з перепонами збоку окупаційної влади. Тоді канцелярія університету так законспірувалась, що аж до кінця існування університету її не відкрито. Ректором університету став відомий учений, письменник проф. д-р Василь Щурат, а віцеректором — славний на весь край лікар д-р Маріян Панчишин. Деканами факультетів були найкращі українські наукові сили, як напр. проф. д-р М. Кордуба, пізніше професор історії Варшавського університету, проф. Верґановський та ін. На університет вписалось 1258 студентів, в тому числі 69 студенток. Надзвичайних слухачів було 230. Факультети філософічний і правничий охоплювали повний курс навчання, а медичний і політехнічний тільки по два роки. Душею технічних студій був інж. В. Лучків. Дальші технічні студії студенти продовжували в Данціґу, куди їхати можна було без візи. Медики продовжували свої студії у Відні, Ґраці, Празі.

* Інструментальна обструкція полягала в тому, що українські посли трубили і грали на різних музичних інструментах, при чому деякі доходили до такої перфекції, що рівночасно грали на 4-5 інструментах.

Зі Спорту

„ЛЕВИ" ДОБУЛИ „PEEL CUP"

„ЛЕВИ" — ІҐЕЛС 2:1 (1:1)

Шикаґо, неділя 28 жовтня. — Останні футбольні змагання „Левів" сміло можна зачислити до небувалих футбольних імпрез Шикаґа. Коло трьох тисяч глядачів мало нагоду бачити змагання, які своїм характером нагадували боротьбу за „бути, чи не бути".

Обі дружини виступили у своїх найсильніших складах, і, як виявилось у грі, не щадили ні енергії, ні вміння, щоб впродовж наступного року примістити у своїй домівці чашу перемоги.

Коли взяти до уваги 49-літню футбольну історію чаші, то факт, що перший раз в історії вона опинилась в руках української дружини, це один із непересічних успіхів українського спорту у цій країні.

Вже в перших хвилинах гри „Леви" накидають „своє" темпо, а скорі та точні подачі дають змогу нападові раз-у-раз добиватись до воріт противника. Лише одна акція кінчається успіхом. „Леви" добувають ворота 1:0. Саме тут, проти всіх сподівань, почалась друга фаза змагань і не в користь „Левам". „Леви звільнили темпо, що використали Іґелс та зірвались до наступу. Їм пощастило вирівняти 1:1. Втрату цих воріт можна приписати обороні та воротареві. При цьому стані воріт кінчиться перша половина гри.

Щойно в другій „Леви" показали, що їм чаша належиться. Тепер можна було побачити велике завзяття та бажання перемоги. Може гра стала менш пляновою, зате прибрала на темпі та пострілі. Щойно в 29-тій хвилині перед кінцем гри „Леви" добились бажаного. У завзятій боротьбі із двома оборонцями, Р. Маркевич проривається і добуває рішальні ворота 2:1. Перемога була і треба було її вдержати. Тут, дуже мудрий крок зробив провідник дружини М. Касіян, який стягнув О. Банаха в лінію помочі. Банах своєю швидкістю та довгими, цільними кидомами багато допоміг обороні, як рівнож довгими подачами давав нагоду нападові загрожувати воротам противника. Так вдержано відношення воріт 2:1, що і залишилось вислідом змагань, які були символом завзяття і боротьби в українському спорті.

М. Маркевич.

ПРАЦЯ
Help Wanted Male-Female

ЧИ ХОЧЕТЕ жити далеко поза містом і мати добру роботу? Потребуємо досвідчених ткачів на Label & Narrow Fabric Looms Come to see us in, Marlboro, New Hampshire J. M. Geilenberg & Son, Inc.

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

BRONZE WORKERS
SHEET METAL MEN
HELI-ARC WELDERS
Досвідчені механіки при stainless, aluminium, bronze windows і sheet metal units.
ROLLSON, Inc., 311 W. 66th St. New York City. — Tel. TR 4-6139

DIEMAKER 2D CLASS
у віці 25-60 р. до роблення металевих карбованих витисків. Мусить вміти точно робити відливи з рисунку. $1.90 початково на годину.
WALJOHN PLASTICS, INC.
437 88th St., Brooklyn, N. Y.

DIE MAKER
Мусить мати досвід Blank peircing for forming tools-metal stamping. Добрі умовини праці. Висока платня для першорядного. Праця близ. дому.
HARVEY VOGEL MFG. CO.
403 S. Main St., Freeport, L. I.

BENCH LATHE OPERATORS (2)
TURRET LATHE OPERATOR
до праці на малих прецизійних частинах. Мусить вміти самостійно робити "set-ups".
HARRISON MACHINE & TOOL CO.
75 Calvert St., Harrison, N. Y.

КРЕСЛЯР, прецизійний в праці. Мусить знати амер. методи. Електр. прилади, Конерук, апарат; електр. круговбг, знання креслярства. Індустр. і військ. асистент. Мусить перейти "Govern. security regulations." Добрі умови праці. Платня відпов. до досвіду. Пишіть: P. O. Box 167, Great Neck, L. I., або тел. Hunter 2-8180.

ХЛОПЦІ, ВЕТЕРАНИ — подорожування. 18-28 р. приємний вигляд, їзда до Кал., Флориди і назад. $100 міс. заробітку. Продаж по домах, комісове. Щоденно готівка, кошти подорожі. Mr. Woodward, Hotel Paris, 97 St. & W. End Ave. 10-2 & 6-8 P.M. Не телефонувати.

МОНТЕР ДО ЛЯМП
Тільки досвідчений у цій праці. Мусить вміти споювати.
CREATIVE LAMP CO.,
201 E. 77 St. New York City
RE 7-0548

ПЕРШОКЛЯСНІ МАШИНІСТИ
Lathe Hands & All Around. Монтажисти у варстатах. Висока платня.
A. W. MACHINE CO.,
199 Lafayette St., New York City

HANDYMAN
ПРАЦЯ ДЕЗІНТОРА
3 або 4 години в тижні при
83rd St. and 5th Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. ULster 5 0742

РУЧНІ СТОЛЯРІ
і
ПОМІЧНИКИ
при вартісних напрямах.
Постійна праця.
Влаштоване підприємство, добра платня, цікава праця, обертальні і кориcні.
HENZE INSTRUMENT & VALVE, Inc.
201 Harrison Street Hoboken, N. J.
HOboken 2-6500

Попирайте підприємства що оголошуються в „Свободі"

АВТО

NAT PATERSON
MOTORS SALES INC.
Auth. DeSoto-Plymouth
Кінцевий випродаж моделів 1956 р. — поисеньні.
PLYMOUTH & DeSOTO'S
Небезчайне купно.
Перший раз така пропозиція на так великі оказості.
Прямо з фабрики — 1957
DeSOTOS - PLYMOUTHS
— FLASH ITEM —
Також площа з уживаними autами. Мудрому вистарчає одне слово.
Richmond Hill — напроти "Bordens"
Atlantic Ave. at 104th St.
VI 7-8000
Відкрито в середи до 10 P.M. в суботу 6 P.M.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Female

ДІВЧАТА — МОЛОДІ ЖІНКИ
Продаж в роз'їздах. 18-28 р. приємний вигляд, їзда до Кал., Флориди і назад. $100 міс. заробіток. Продаж по домах. Комісове, щоденно готівка, кошти їзди. Mr. Woodward, Hotel Paris, 97 St. & W. End Ave. 10-2 & 6-8 P. M. Не телефонувати.

ДІВЧАТА — ЖІНКИ
у віці 21-35 р.
Легка фабрична праця — добрі, солідні робітниці. Досвіду непотрібно — ми навчимо. Платні свята, вакації.
Тел.: Mr. Micol,
CA 6-3376

Пошукую ЖІНКИ у віці 30-40 р. (українка) до домашньої праці, 2 дітей. Власна кімната. Легка праця. На зимовий сезон разом виїзд на Флориду. Платня після умови. По більші інформ. голос. тел. HE 3-8581, Jersey City, N. J.

BUSINESS OPPORTUNITY

SELF-SERVICE MARKET
Великий продаж м'яса, гросерних продуктів і ярини. Доскокала околиця North Shore.
$175,000 річно.
Продаж з стратою.
PO 7-3661

КРАМНИЦЯ
З ВЕПРОВИМ М'ЯСОМ
і вудженими виробами, ковбаси.
Повне влаштування. Готове до відкриття. Рент або ліз.
GI 2-4345

ГРОСЕРІЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН НА ПРОДАЖ.
Добрий бизнес; також великий збут переносок (сендвічів) і гарячої кави. Годостінсь:
218 East 5th Street
New York City

КАРТКИ НА РІЗНІ НАГОДИ в українському стилі
12 штук за $1.00
висилає за попереднім за-
явкою належитости
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

BUILDING MATERIALS

IDAHO — панелі з кручених сосн. палет, 2 ft. довгі за 24½c sq. ft. Інші так дешево як 15c за sq. ft. Steel Rock. по 20c sq. ft.
ACE LUMBER SUPPLY CO.
32-02 Astoria Blvd, Long Island C.
RA 8-5660

MISCELLANEOUS

ЛІТАКОМ
МОРЕМ — СУШЕЮ
найкраща подорож і вакації. Зайдіть:
ASLAND TRAVEL AGENCY
61 South Broadway, Yonkers, N.Y.
(2 Doors South of RKO)
YO 9-2015

ПАЧКИ ДО ЕВРОПИ
І ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ
ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА
Матеріали на убрання, плащі і суконі, полотна на постіль та білизну, шкіру на чоботи, живностеві пачки і всілякі лікарства.
МИТО за посилки платиться у нас і відбирці не платять вже при одержанні нічого.
Висилаємо також пачки РЕКАО.
ПИШІТЬ ПО КАТАЛОГИ!
Замовлення приймає до 9 вечором.
I. IGER'S GENERAL STORE
353 16th Ave., Irvington, N. J.
(напроти німецького кіна)
Tel.: ESsex 2-9035

ПРАЦЯ
PROFESSIONALS HELP

Туристичне бюро пошукує рутинованого УРЯДНИКА, що знає мови: українську, польську, російську й англійську, є обізнаний у всіх працях туристичного й прямого бюра, та добре знає на машинці. Лише ті, які мають вищезгадані кваліфікації і найліпші свідоцтва можуть зголошуватися особисто між год. 10-12 рано, або писати на адресу:
Edward S. WITKOWSKI,
Personal
130 East 7th Street
New York 9, N. Y.

REAL ESTATE FOR SALE

MERRICK. Продаж з стратою $24,000, казкове положення Lindenmere, вел. 5 кімн. з центр. залею бонгало, 100x125 тераса, чуд. площа, 21 ft. вітальня з комин. їдальня для дітей, 2 вел. спальні, ках. лазничка, душ, кухня, патіо, прикр. гараж, пляст. стіни, підвал, особливості. До зайняття до 60 днів.
FReeport 9-9562

PORT WASHINGTON at Sandspoint. Вел. "split-level" дім, 3 спальні, 2½ лазнички, вітальня з комин. на дерево, їдальня, заб. кімн., вики, підвал з пральнею, вел. гараж, 2 зон. олив. огрівання. Площа 80x311, огор. город 115x80 з мал. красвидом. Березові кух. шафи, в ціну вкл. 2 "air condish.", маш. до миття посуди, охор. вікна і венец. заслони. Кілька кроків до Jun. High School і склепів. Тільки $33,000. Без посередництва.
Astoria 8-3147
PO 7-2304 — home phone.

HOTEL—TAVERN

35 5th AVENUE RESTAURANT
ДОСКОНАЛИЙ ХАРЧ
Коктейлі
Приватні їдальні
Снідання, ланч від $1.00
Обід від $1.50
HOTEL GROSVENOR
5th Ave. (10th St., New York City)
GR. 3-6000

ВЕСІЛЛЯ
комплетна ціна $4.75
з шампаном.
Досконала кухня.
БАЛЕВА ЗАЛЯ.
Свіжо відновлено. Спеціяльні ціни на товариські забави.
HOTEL MARTINIQUE
32nd St. & B'dway, N. Y. C.
PE. 6-3800 Ext. 117

ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ В ЗДА!
Щоб мати прекрасний молодий колір обличчя, уживайте справжнього
MORFOSA BEAUTY CREAM
КРЕМ ДЛЯ ЗВЛІЧЧЯ

Під впливом Morfosa Beauty Cream шкіра на обличчі змякшується, білішає і набуває природньої краси. Крем Морфоза усуває вугрі, очищає пори і знищує висипки та прищі. Крем Морфоза звужує розширені пори, змінює шкіру і забезпечує їй привабливий молодий вигляд.
ЗАМОВЛЯЙТЕ НЕГАЙНО!
$1.35 за слоїк (2 унції) плюс 15 центів за пересилку.
NEW CASTLE LABORATORIES
Dept. A. Box 592
Toronto, Ont., Canada

MISCELLANEOUS

JUNK CARS
$25 to $40 ea.
MOTT HAVEN AUTO WRECKERS
DA 9-5500

WASHINGTON HEIGHTS FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Забезпечує конта до $10,000
Платить 3% дивіденди.
1390 St. Nicholas Ave. N. Y. C.
275 W. 231 St., Bronx, N. Y.
371 E. 149 St., Bronx, N. Y.

МАЛЮВАННЯ
внутрі — ззовні
1-клясне виконання.
Найліпші матеріяли.
Тапети
готові до наклеювання.
A & B PAINTING CO.
IVanhoe 6-6262
Uniondale, N. Y.

РІЗНЕ

НАПРАВТЕ СВІЙ АКЦЕНТ!
Чи чужинецький акцент і діялект стримують Вас? Не потребуєте тратити чудових нагод в бизнесі чи сусп. житті через це недотягнен. Дозвольте мовним експертам і радіо-спікерам в США направити Ваш акцент,— і відкрити двері до нового успіху. Гарантія скорого успіху. Нова чудова нагода. Малі групи. Низькі тижневі оплати. Телеф. за безплатною показовою лекцією.
Broadcast Coaching Associates
1733 Broadway (55th St)
New York City — JU 6-1918

ГАЛЬМИ
Перевірка на місці ...$1.00
УРІВНОВАЖЕННЯ 4-ох КОЛІС
Малі авта	$15—$18
Середні авта	$17—$27
Великі авта	$20—$30
Вантажні (½-¾)	$18—$30

Екстра Гидравлічні направи.
GREENDALE'S BRAKE SERVICE
2110 Richmond Terrace, P. R.
Next to Empire Theater
GI 2-1489

Увага! Ню Йорк і околиця! Увага!
Нововідкрита українська крамниця
ШКІРИ і ДОДАТКІВ
W. P. Leather Goods & Supply
36 EAST 1st STREET, NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: ORegon 4-3930
Має на складі:
крайові й імпортовані шкіри, ШЕВРО, БОКС, ЮХТ-БОКС, РІНҐ-БОКС, першої якости тверду шкіру на золі і додатки. — Жіночі черевики з футряними вкладами.
Відвідайте і звертайтесь до нас з повним довірям.

ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
ОБУВ'Я ОДЯГ МАТЕРІЯЛИ ХАРЧІ І ІНШІ ТОВАРИ
ЯКІ ВИСИЛАЄТЬСЯ З ЛОНДОНУ ПОСИЛКА БУДЕ ДОСТАВЛЕНА СКОРІШЕ І ПЕВНО. ГАРАНТУЄМО ДОСТАВУ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ.
Мито оплати платимо в Лондоні. Ваші приятелі чи Рідня в Европі, не будуть обтяжені жадними доплатами. Мито і кошти пересилки включені в ціну нашого експорту.
Пишіть по-українськи по наш повний каталог.
Lampert & Polimex Co.
45 CROMWELL ROAD, LONDON S.W. 7, ENGLAND

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виготовляє на замовлення нові футра та перероблює уживані футра по найновіших фасонах.

ЖАКЕТИ НАКИДКИ СТОЛІ
ПРИСТУПНІ ЦІНИ. • ДОГІДНІ СПЛАТИ.
КУНИЦІ КАМИНІ І ЛІСОВІ МІНКИ СОБОЛІ
J. WUJKIW, Inc.
MFG. FURRIERS
111 E. 7th ST., NEW YORK 9, N. Y. — Tel. SPring 7-8710

ЄДИНА УКРАЇНСЬКА ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ В НЮ ЙОРКУ
META Inc. WATCHES-JEWELRY RADIO-TV Jewelers 236 E. 14 ST. NEW YORK 3, N.Y.
оголошує
ВІДКРИТТЯ ЗИМОВОГО СЕЗОНУ 1957 Р.
Маємо великий вибір годинників Longines, Omega, Tissot випуску 1957 р.
Маємо нові моделі неперевершених німецьких радіоприймачів TELEFUNKEN, GRUNDIG і BLAUPUNKT з письмовою гарантією відбору ВСІХ европейських станцій.
Маємо нові моделі золотих хрестиків, браслетів, брошок, перстенів з правдивими самоцвітами, кульчиків, шпильок, намиста з правдивого бурштину та коралів.
Маємо великий вибір українських та англійських маминок до писання від $49.50.
НАШІ ЦІНИ НА 35%—50% НИЖЧІ, НІЖ В ІНШИХ КРАМНИЦЯХ.
Власник єдиної української ювелірної крамниці META, — БОРИС КОВАЛІВ, — кваліфікований годинникар та ювелір. Він особисто направить ваші годинники та біжутерію і дасть цінні фахові поради.
НА ПРОТЯЗІ ЖОВТНЯ ТА ЛИСТОПАДА ЧИЩЕННЯ ГОДИННИКА КОШТУВАТИМЕ ЛИШЕ — $3.99.
Усі товари даємо на довготермінові сплати без начислювання відсотків. Іншим крамницям, що бажають мати наші товари, даємо відповідний опуст.
СВЯТА НАБЛИЖАЮТЬСЯ — РОБІТЬ ЗАКУПИ ВЖЕ ТЕПЕР ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ!
• НАШЕ ГАСЛО — ВСІ — ДО „МЕТИ"! •
Поштові замовлення спрямовуйте на адресу:
META JEWELERS, Inc.
236 East 14th Street, New York 3, N. Y.

ВАШУ УЖИВАНУ Й НОВУ ОДЕЖУ
(в добрім стані)
ВИСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.
До деяких країн з оплаченим тут митом.
Ви можете посилати нам пачки, а ми зараз подамо Вам кошти зв'язані з пересилкою.
Також висилаємо купони англійських матеріялів (великий вибір купонів) ХАРЧОВІ ПАЧКИ і ЛІКИ до деяких країн з оплаченим тут митом.
Скора і точна обслуга.
Представляємо посвідки відбору.
RALLINGTON CORPORATION
303 West 42nd Street, N.Y.C. — Tel. PL 7-2258
М. Грей (Грушко).

TAZAB of LONDON
(Відділ — Ню Йорк)
EXPRESS FOOD PARCELS FROM STOCKHOLM
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.
ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ — жадні доплати для відборця.

„МІШАНІ" ПАКУНКИ	„СПЕЦІЯЛЬНІ" ПАКУНКИ
5 lbs смальцю в кенах	5 lbs смальцю в кенах
5 lbs цукру	5 lbs муки
5 lbs рижу	5 lbs цукру
3 lbs кави або чаю	1 lb шоколяди
	1 lb солодощів
	1 lb родзинків
ТІЛЬКИ $31.50	ТІЛЬКИ $20.00

Пачка "A" 20 lbs цукру $19.50
Пачка "B" 20 lbs муки $19.50
Пачка "C" 20 lbs рижу $21.50
Пачка "D" 18 lbs смальцю в кенах $32.50
В ціни включені всі оплати вкл. мито. — Жадних інших доплат.
Ми висилаємо ці пачки прямо з наших магазинів в Штокгольмі (Швеція) з найближчого порту до схід. Европи і гарантуємо точну і скору доставу від 4-5 тижнів. Жадайте наших каталогів на інші товари як: черевики, матеріали (англійські) спідне білля, полотна, шкіра і т.д.
Важне. Ліки до всіх країн Европи летунською поштою з Штокгольму.
TAZAB of LONDON
10 East 39th St., New York 16, N. Y. — Tel. MU 4-3281
Телефонуйте — Пишіть — Або зайдіть особисто.
TAZAB — це найбільше висилкове бюро — висилає пакунки до Европи від 1916 р.

• НАЙБІЛЬША ВИСИЛКОВА ФІРМА
Івана КАМІНСЬКОГО
з централею в Торонто, Онт, Канада, яка має 20 відділів на території Канади й Америки
відкрила своє
ДРУГЕ БЮРО В ШИКАГО:

CHICAGO, Ill. — 2551 W., 63rd Street	Tel. HE 4-2380
CHICAGO, Ill. — 2314 W. Chicago Ave.	Tel. BR 8-6780
BUFFALO, N. Y. — 1162 Broadway Ave.	Tel. FI 1272
NEW YORK, N. Y. — 306 E. 9th Street	Tel. GR 3-3470
NEWARK, N. J. — 102, 16th Ave.	Tel. BI 2-6816
CLEVELAND, Ohio — 1029 Fairfield Ave	Tel. CH 1-5547
MINNEAPOLIS, Minn. — 44 E. Hennepin Ave.	Tel. FE 6-2330
PHILADELPHIA, Pa. — 725 W. Girard Ave.	Tel. ST 7-1422
PITTSBURGH, Pa. — 2013 E. Carson Street	Tel. HU 1-5759

Наближається холодна осінь і зима, наближаються Різдвяні свята.
ВИШЛІТЬ І ВИ ДОПОМОГУ СВОЇМ РІДНИМ В ЕВРОПІ
через найбільшу і найсолідніщу висилкову фірму
ІВАН КАМІНСЬКИЙ
JANIQUE TRADING CO.
Ваші Рідні ждуть на Вашу допомогу, на Ваш РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК!

РОЗШУКИ

Федя ОЛІЙНИКА с. Івана зі села Грусятичі, повіт Бібрка. Останньо зам. в селі Щепонів, повіт Бережани, пошукує брат. Хто знав би про нього є прошений повідомити брата:
ОСИП ОЛІЙНИК
136 Avenue "C"
New York 9, N. Y.

Софія Грицишак ур. в Черлянах, Зах. Україна, пошукує мужа Стефана Грицишака з Малкович, який перебував 1944-45 р. в шпиталі на Чехах у місті Їчін. Хто мав би якінебудь відомості в тій справі, прошу писати на адресу: Zophia Hrycyniak, 2121 W. Chicago Ave. Chicago 22, Ill. Заграничні часописи просимо про передрук, кошти звертаємо.

PROFESSIONALS

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок. "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф.: PLaza 7-1282
130 West 57 St. New York City

РІЗНЕ

АРКА
48 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку
(тел. GRamercy 3-3550)
РІЗДВЯНІ КАРТКИ
12 штук за $1.00 (мистецькі), та 24 шт. за $1.00 (різні).

META УКРАЇНСЬКА ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ 236 E. 14 ST. NEW YORK 3, N.Y. TEL. OR 4-2590
Радіоприймачі "TELEFUNKEN". Письмова гарантія приймання всіх европейських станцій.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Т-ва У. Н. Дім, 316 Відд. відбудуться в четвер, 8-го листопада, о год. 8-ій веч. Порядок нарад: Відкриття, прочитання протоколу з попередніх зборів, прийняття нових членів, фін. звіт за місяць жовтень, обговорення хворих, номінація кандидатів на членів Екзекутиви Т-ва на 1957 рік, нові справи, внески і зауваги. З огляду на справу номінації кандидатів на членів Управи Т-ва, просимо усіх членів взяти участь в цих зборах. Тільки присутні члени рішають про напрям, діяльність Т-ва і номінацію кандидатів на урядників Т-ва. — Управа.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET, cor. Warren Street,
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ВИСИЛКА ЛІКІВ до всіх країн Европи
з комплетним полагодженням всієї оплати пересилки на місці полагоджує
Українська Професійна Аптека
Власник мгр. М. АРТИМІВ, дипл. аптекар
Пересилайте нам рецепти, чи листи, взглядно Ваші побажання, які ліки Вам потрібно, рецепти ми виконуємо самі совісно по мінімальних цінах, завсмотрюючи всі ліки про їх спосіб уживання, назви і т. д. в українській мові.
Поручається виконування всієї можливої рецептури евр. і амер. шкіл. На складі різнор. п'явки, баньки, евр. термометри, нім. лікувальні зела д-ра Мадевса проти всіх недуг та новий чудовий німецький лік на нагнітки.
Швидка доставка летунською поштою гарантована.
Адреса аптеки:
FISHER'S PHARMACY
4438 GERMANTOWN AVE., PHILA. 44, PA. — Tel.: GL 5-2401
Аптека відкрита в будні 9:15 рано — 11 вечора.
В неділі 6:30 вечора — 10 вечора.

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню)

має на складі великий вибір осінніх і зимових КАПЕЛЮХІВ від $3.99 та більше. Маємо також великий вибір фільцових велюрових капелюхів найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах власного виробу та відомої марки капелюхів KNOX.
Кожний капелюх гарантований. Куплений в нас капелюх, чистимо фабричною методою.
Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ перший раз різнородні сорочки, знаної марки "JAYSON". Хто купить тепер цієї марки білу сорочку Whitehall Shirt в ціні $3.95 одержить бляшку і щасливе число в нагороду якого є жіноче мінкове футро вартости $4,000 і 99 інших вартісних нагород. Зайдіть тепер — цей конкурс важний до 31-го грудня 1956 р. — Всі сорочки гарантовані в праці. У великому виборі також: дощевики, парасолі, імпортовані светери, краватки, шкарпетки, паски, шалики й інші зимові речі.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріалу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.
—• Отворено щоденно до 8-ої веч. в суботи до 10:00 •—

УВАГА! ШИКАГО Й ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
R. W. EXPORT-IMPORT CO.
відкрила ФІЛІЮ В ШИКАГО
2130 W. CHICAGO AVENUE, CHICAGO 27, ILL. Телеф.: ARmitage 6-8488
для
ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ ДО ВСІХ КРАЇН СВІТУ
Висилаємо ПОЖИВУ, НОВУ і ПОШЕНУ ОДІЖ, ШКІРУ, МАНУФАКТУРУ, ЛІКИ та інше.
Ми маємо на складі різного рода шкіру, як ЮХТ, БОКС, та іншу, і всі додатки на чоботи та черевики. — Маємо матеріяли, ХУСТКИ, та Панчохи та різного рода харчові продукти.
СКОРА і ТОЧНА ДОСТАВА ПАКУНКІВ ГАРАНТОВАНА
Всі пачки висилаємо безпосередньо з нашого бюра на пошту від 1-3 днів.
Виконуємо пересилки на поштові замовлення.
• Всі оплати оплачує висилаючий. — Бюро відкрите щодня від 9 рано до 9-ої веч., в суботу від 9 до 5-ої по пол.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568